

คำวินิจฉัยของ นายชุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๖๒/๒๕๕๘

วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ศาลปกครองสูงสุดส่งคำโต้แย้งของนายประมุข สุตะบุตร ผู้ฟ้องคดี เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา
วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดี
ปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๒ วรรคสอง และมาตรา ๔๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๒๗๖ ประกอบมาตรา ๒๕ และมาตรา ๖๒ หรือไม่

ความเป็นมาของเรื่องประกอบด้วยข้อเท็จจริงตามคำร้อง ข้อกฎหมาย ข้ออ้างของทุกฝ่ายปรากฏใน
คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

พิเคราะห์แล้ว มีปัญหาวินิจฉัย ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๒
วรรคสอง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่ เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ เป็นบทบัญญัติ
เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยตามที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ อันเป็นหลักกฎหมายที่วางไว้
เป็นการทั่วไป แต่การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลมิใช่จะกระทำไม่ได้โดยเด็ดขาดเสียทีเดียว
เพราะตามมาตรา ๒๕ ของรัฐธรรมนูญ รัฐยังสามารถออกกฎหมายจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลได้
เพียงแต่ให้กระทำได้โดยกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และ
จะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพของบุคคลมิได้ ส่วนพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง
และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๒ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีกฎหมาย
กำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องใดไว้โดยเฉพาะ การฟ้อง
คดีปกครองในเรื่องนั้นจะกระทำได้อีกเมื่อมีการดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการดังกล่าวและได้มีการสั่งการ
ตามกฎหมายนั้น หรือมิได้มีการสั่งการภายในเวลาอันสมควรหรือภายในเวลาที่กฎหมายนั้นกำหนด”
บทบัญญัตินี้ดังกล่าวมิได้จำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลแต่อย่างใด แต่เป็นบทบัญญัติที่คุ้มครองสิทธิและ
เสรีภาพของบุคคล ซึ่งได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายจากการกระทำ
หรืองดเว้นการกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐว่า ในเบื้องต้นยังไม่จำเป็นต้องใช้สิทธิ
ทางศาลเพราะการใช้สิทธิทางศาลย่อมสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี และการดำเนินคดีในชั้นศาล

ย่อมต้องใช้เวลาทำให้ล่าช้า จึงให้ดำเนินการทางฝ่ายปกครองเสียก่อน หากฝ่ายปกครองวินิจฉัยและมีคำสั่งเป็นที่พอใจผู้นั้นก็ไม่จำเป็นต้องใช้สิทธิทางศาล มาตรการดังกล่าวประหยัดทั้งเวลาและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี แต่หากฝ่ายปกครองวินิจฉัยและมีคำสั่งแล้วยังไม่เป็นที่พอใจ ผู้นั้นก็ยังมีสิทธิดำเนินคดีต่อศาลปกครองได้อีกทั้งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๒ วรรคสอง มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจงจึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

๒. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ ประกอบมาตรา ๒๕ และมาตรา ๖๒ หรือไม่ เห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๕๘/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๘ วินิจฉัยเกี่ยวกับพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๕ ว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ประกอบมาตรา ๒๗๖ จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยในประเด็นนี้

สำหรับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๒ บัญญัติถึงสิทธิของบุคคลที่จะฟ้องหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรอื่นของรัฐที่เป็นนิติบุคคลให้รับผิดชอบเนื่องจากกระทำหรือละเว้นการกระทำที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้กระทำการปฏิบัติหน้าที่โดยตรงซึ่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๕ ให้สิทธิแก่บุคคลที่ได้รับผลจากการกระทำดังกล่าวที่จะฟ้องต่อศาลปกครองได้อยู่แล้ว ดังนั้น พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๕ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๒ เช่นเดียวกัน

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมา จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๒ วรรคสอง มิได้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๕ มิได้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ ประกอบมาตรา ๒๕ และมาตรา ๖๒

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ